

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **D. S.** ,
ukaranego za czyn z art. 94 § 2 k.w.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej,
na posiedzeniu w dniu 7 maja 2026 r.,
w trybie art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.w.,
kasacji Prokuratora Generalnego na korzyść ukaranego,
od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi
z dnia 1 czerwca 2023 r., VI W 591/23,

**uchyla zaskarżony wyrok nakazowy i na podstawie art. 5 § 1
pkt 4 k.p.w. w zw. z art. 45 § 1 k.w. postępowanie w sprawie
umarza, a kosztami tego postępowania obciąża Skarb
Państwa.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi z dnia 1 czerwca 2023 r., VI W 591/23, D. S. został uznany za winnego czynu z art. 94

§ 2 k.w., za który wymierzono mu karę 2000 zł grzywny. Powyższy wyrok nakazowy nie został zaskarżony i uprawomocnił się.

Kasację od tego wyroku nakazowego wniósł Prokurator Generalny, który zaskarżył go w całości, zarzucając *„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 94 § 2 k.w., polegające na orzeczeniu na jego podstawie wobec obwinionego D. S. , za popełnienie wykroczenia z art. 94 § 2 k.w. kary 2.000 złotych grzywny, to jest kary w wysokości nieprzewidzianej za popełnienie wskazanego czynu zabronionego, który zagrożony jest karą nagany albo karą grzywny w wysokości do 1.500 zł”* oraz wnosząc o uchylenie wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi i umorzenie postępowania na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w. w zw. z art. 45 § 1 k.w. wobec przedawnienia orzekania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.w.

Ma rację Prokurator Generalny, że w tej sprawie orzeczono wobec D. S. karę w wymiarze nieprzewidzianym w ustawie. Czyn będący przedmiotem osądu miał miejsce w dniu 17 lutego 2023 r. W tym dniu obowiązywał art. 94 § 2 k.w. (oraz powiązane z nim art. 94 § 1 § 1a k.w.) w brzmieniu takim, jak obecnie, w dacie orzekania przez Sąd Najwyższy. Zgodnie z tymi przepisami, kto na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub strefie ruchu prowadzi pojazd mechaniczny, nie mając do tego uprawnienia, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny nie niższej niż 1500 złotych (art. 94 § 1 k.w.), kto na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub strefie ruchu prowadzi pojazd inny niż mechaniczny, nie mając do tego uprawnienia, podlega karze nagany albo karze grzywny do 1500 złotych (art. 94 § 1a k.w.), a tej samej karze podlega, kto prowadzi na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub strefie ruchu pojazd pomimo braku dopuszczenia pojazdu do ruchu (przypisany ukaranemu art. 94 § 2 k.w.). Z powyższych przepisów jednoznacznie wynika, że za przypisany D. S. czyn, polegający na prowadzeniu po drodze publicznej pojazdu niedopuszczonego do ruchu z powodu braku aktualnych badań technicznych, możliwe było wymierzenie grzywny w kwocie maksymalnie 1500 zł.

Wymierzenie jej w kwocie 2000 zł było orzeczeniem kary powyżej progu przewidzianego w ustawie, co stanowi rażące naruszenie prawa materialnego, które miało istotny wpływ na treść wyroku (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2005 r., IV KK 282/05). Ten wpływ uwidacznia się w tym, iż ukarany miałby ponieść dolegliwość inną niż została przewidziana w ustawie, w okolicznościach tej sprawy – zbyt surową.

Trafny jest także wniosek kasacji – o uchylenie zaskarżonego wyroku nakazowego i umorzenie postępowania z uwagi na przedawnienie karalności wykroczenia. Zgodnie z art. 45 § 1 k.w. karalność wykroczenia ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynął rok; jeżeli w tym okresie wszczęto postępowanie, karalność wykroczenia ustaje z upływem 2 lat od zakończenia tego okresu. W tej sprawie termin przedawnienia upłynął z dniem 17 lutego 2026 r. (tak też w zarządzeniu k. 10). Jednocześnie, niewątpliwie zarówno w dacie wpływu sprawy do Sądu Najwyższego (13 marca 2026 r.), jak i rozpoznania kasacji, termin przedawnienia karalności wykroczenia, wskazany w art. 45 § 1 k.w., już upłynął. Nie znajduje zatem zastosowania art. 45 § 2 k.w., albowiem w razie uchylenia orzeczenia w sprawie o wykroczenie w trybie kasacji przedawnienie biegnie na zasadach wskazanych w tym przepisie tylko wtedy, gdy w chwili uchylenia prawomocnego orzeczenia nie minął jeszcze termin przedawnienia, jeżeli zaś termin ten już upłynął, należy po uchyleniu umorzyć postępowanie (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2002 r., I KZP 15/02, OSNKW 2002, z. 7-8, poz. 49). Z uwagi na to, że w chwili uchylenia wyroku nakazowego termin przedawnienia karalności wykroczenia już upłynął, konieczne było po uchyleniu zaskarżonego wyroku nakazowego umorzenie niniejszego postępowania na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w. w zw. z art. 45 § 1 k.w.

Rozstrzygnięcie o kosztach uzasadnia art. 119 § 2 pkt 1 k.p.w.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w sentencji wyroku.

[J.J.]

[a.ł]

Małgorzata Wąsek-Wiaderek